

(<https://iprgezgini.org/>)

IPR Gezgini (<https://iprgezgini.org/>)

Fikri Mülkiyet Hakları Bilgi Bankanız

Giriş (<https://iprgezgini.org/>)

IP SÖZLÜK (Eng – TR) (<https://iprgezgini.org/ip-sozluk-eng-tr/>)

YAYIN ALANLARI ve İÇERİK (<https://iprgezgini.org/yayin-alanlari-hedef-kitle-ve-icerik/>)

İLKELER, YAZARLIK ve YAZI KURALLARI (<https://iprgezgini.org/temel-ilkeler-yapi-ve-yazarlik/>)

SON YAZILAR (<https://iprgezgini.org/son-yazilar/>)

MAKALELER (<https://iprgezgini.org/makaleler/>)

YAZARLAR (<https://iprgezgini.org/yazarlar-hakkinda/>)

REKABET HUKUKU VE FİKRİ MÜLKİYET ([HTTPS://İPRGEZGİNİ.ORG/CATEGORY/REKABET-HUKUKU-VE-FİKRİ-MULKİYET/](https://iprgezgini.org/category/rekabet-hukuku-ve-fikri-mulkiyet/))

[cekmesine-hukmedildi/](https://iprgezgini.org/2025/11/25/sinai-haklar-rekabet-hukukunun-golgesinde-tetra-lavalin-sinai-mulkiyet-haklarini-geri-cekmesine-hukmedildi/)

SINAI HAKLAR REKABET **HUKUKUNUN GÖLGESİNDE:** **TETRA LAVAL'IN SINAI** **MÜLKİYET HAKLARINI GERİ** **ÇEKMESİNE HÜKMEDİLDİ**

(<https://iprgezgini.org/2025/11/25/sinai-haklar-rekabet-hukukunun-golgesinde-tetra-lavalin-sinai-mulkiyet-haklarini-geri-cekmesine-hukmedildi/>)

Türk Rekabet Kurumu Rekabet Kurulu ("**Kurul**"), Tetra Laval ve Tetra Pak aleyhine verdiği karar ile Türkiye’de ilk kez bir sınai mülkiyet hakkının salt tescilinin, rekabet kurallarını ihlal ettiği sonucuna ulaşmıştır. Böylece Kurul, ilk kez sınai mülkiyet başvuru/tescillerinin hak sahibince geri çekilmesi yönünde bir yaptırım uygulamıştır. (01.08.2024, Karar No. 24-32/758-319)

Geniş çevrelerde tartışma yaratan bu karara ilişkin gerekçeli karar, 16 Ekim 2025’te yayımlanmıştır.

Uyuşmazlık

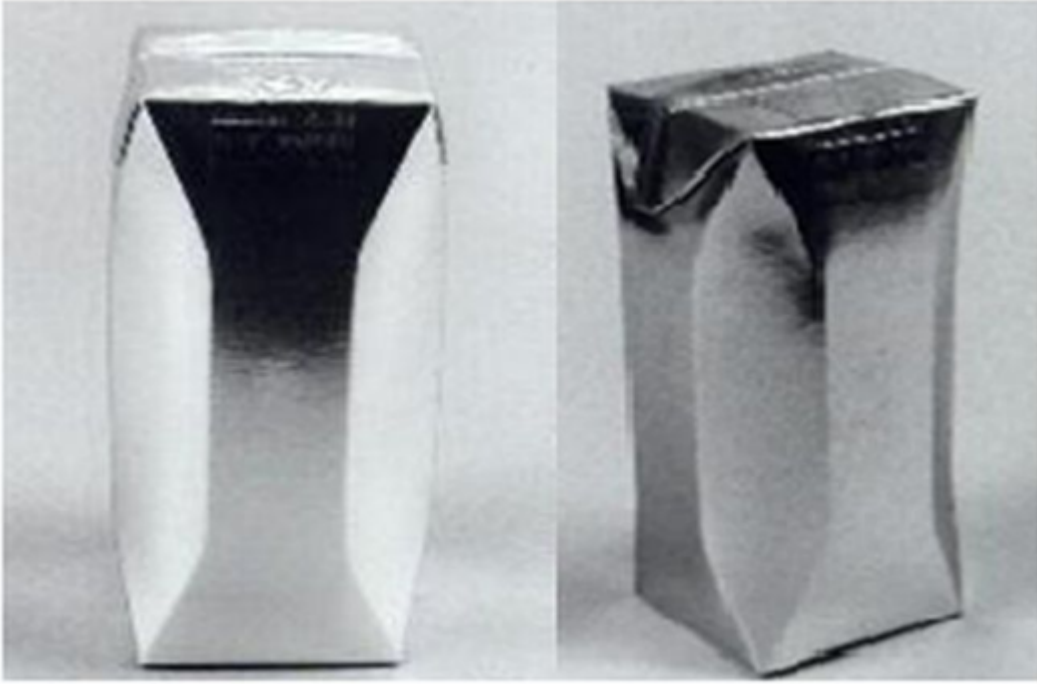
Karara konu rekabet soruşturması, Poşetsan Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.’nin ("**Poşetsan**") şikayeti üzerine Tetra Laval Holding & Finance SA ("**Tetra Laval**") ile Türkiye’deki bağlı şirketi Tetra Pak Paketleme Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ("**Tetra Pak**") hakkında başlatılmıştır.

Şikâyetle; Tetra Laval ve Tetra Pak’ın hem aseptik sıvı gıda dolum makineleri, hem de bu makinelerde kullanılan karton ambalajlara dair ürün pazarlarında hâkim durumda oldukları ileri sürülmüştür. Bu hâkim durumun, söz konusu makinelerle uyumlu ambalaj şekillerine ilişkin 3D marka ve tasarım tescilleri üzerinden kullanılarak pazarda filî bir tekel oluşturduğu iddia edilmiştir.

Poşetsan’ın temel iddiası, Tetra Laval ve Tetra Pak’ın dolum makineleri ile prizmatik karton ambalajlar arasında **bağlama (tying)**[1] yaratarak rekabeti sınırladığı yönündedir.

Tetra Laval’ın 3D Marka Başvuru/Tescilleri

Tetra Laval, hem Türkiye’de hem de dünya genelinde prizmatik karton ambalaj şekillerine ilişkin kapsamlı bir üç boyutlu (“3D”) marka ve tasarım portföyüne sahiptir. Bu kapsamda, ihtilafa konu edilen tesciller arasında **2014/54843** sayılı 3D marka öne çıkmaktadır.

(<https://i0.wp.com/iprgezgini.org/wp-content/uploads/2025/11/image-1.png?ssl=1>)

Bu başvuru başlangıçta TÜRKPATENT tarafından ayırt edicilik taşımadığı gerekçesiyle reddedilmiş; ancak Tetra Laval’ın açtığı dava sonucunda ret kararı iptal edilmiş ve işaretin marka olarak tescil edilebilir nitelikte olduğu kabul edilmiştir (Ankara 2. FSHM, 11.05.2016; 2015/378 E. – 2016/141 K.).

Bunun yanı sıra Tetra Laval; **2022/119379** sayılı üç boyutlu marka tescili, **2013/08197** numaralı tasarım tescili ile **2022/119373**, **2022/119376** ve **2022/119380** numaralı üç boyutlu marka başvurularının sahibidir. Bu başvuruların tamamı TÜRKPATENT’in resen incelemesini geçmiş olup tescil süreçleri devam etmektedir.

Tetra Laval aynı ambalaj şekline veya varyasyonlarına ilişkin marka ve tasarım korumasını yalnızca Türkiye’de değil; AB, ABD, Birleşik Krallık, İsviçre, Polonya, Meksika, Arjantin, Pakistan, Filipinler, Rusya Federasyonu, Ukrayna ve Yeni Zelanda gibi çok sayıda ülkede de sürdürmektedir.

Değerlendirme

Kurul’un incelemeleri sonucunda, Tetra Pak’ın hem dolum makineleri hem de karton ambalaj pazarlarında hâkim durumda bulunduğu tespit edilmiştir. Tetra Pak’ın her iki pazarda yüksek pazar payına sahip olması, rakiplerin pazara girişinde yaşanan güçlükler ve çeşitli fiilî engeller bu tespiti

desteklemiştir. Bu çerçevede Kurul, aşağıdaki başlıklar altında yaptığı değerlendirmeler sonucunda **hâkim durumun kötüye kullanıldığı** kanaatine ulaşmıştır.

a. Marka hakkının icra edilmesi

Tetra Laval, dolum makineleri ile bu makinelerde kullanılan ambalajları ayrı ürünler olarak sunmaktadır. Ancak soruşturma sırasında, Tetra Laval ve Tetra Pak'ın ihtilafa konu marka ve tasarım tescillerine dayanarak rakiplerine ihtarname gönderdikleri, e-postalarla uyarıda bulundukları ve bazı durumlarda dava açtıkları tespit edilmiştir. Ayrıca, Tetra Pak'ın **bazı e-postalarda marka hakkının kapsamını aşan taleplerde bulunduğu ortaya konmuştur.**

Kurul, bu hukuki girişimlerin rakiplerin faaliyetlerini engelleme amacı taşıdığı ve fiilen bağlama (tying) etkisi yaratacağı değerlendirmesinde bulunmuştur. Bu nedenle söz konusu eylemler rekabeti sınırlayıcı nitelikte görülmüştür.

Ek olarak, Tetra Laval'ın müşterileriyle yaptığı sözleşmelerde farklı tedarikçilerden ambalaj temin edenlerin garanti kapsamı dışında bırakılması, Kurul'un bu değerlendirmesini güçlendiren bir diğer unsur olmuştur.

b. Sınai mülkiyet hakkı stratejisi

Kurul, kararında Tetra Laval'ın sınai mülkiyet stratejisini de önemli bir değerlendirme noktası olarak ele almıştır. Tetra Laval, TÜRKPATENT nezdindeki marka ve tasarım portföyünü; prizmatik ambalaj biçiminin kapak, pipet deliği ve sözel unsurlu versiyonlar gibi farklı varyasyonlarını da içerecek şekilde geniş tutmuştur.

Kurul'a göre, bu düzenli ve kapsamlı başvuru stratejisi, rakiplerin üretim ve dağıtım faaliyetlerini fiilen zorlaştırabilecek bir pazar kapama etkisi yaratmaktadır.

Tüm bunlar birlikte değerlendirildiğinde Kurul, Tetra Laval'ın sınai mülkiyet haklarını rekabet kurallarını dolanacak şekilde kullandığı sonucuna ulaşmış; bu yaklaşımı **“kanuna karşı hile”** niteliğinde değerlendirmiştir.

Karar

Anılan değerlendirmeler neticesinde Kurul; Tetra Laval'ın 2014/54843 numaralı marka tescili ve 2013/08197 numaralı tasarım tescili ile 2022/119380, 2022/119376 sayılı 3D marka **başvurularını geri çekmesine** ve Tetra Laval ve Tetra Pak hakkında toplam 130 milyon TL'den fazla **idari para cezası** uygulanmasına karar vermiştir. İhtilafa konu olan 2022/119379 ve 2022/119373 sayılı 3D marka başvuruları ise “TETRAPAK” kelime markalarını da içermeleri nedeniyle geri çekme hükmünün dışında bırakılmıştır.

Taraflar, bu gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde karara karşı idare mahkemesinde dava açma hakkına sahiptir.

Yorum

Gerekçeli karar, Kurul'un kapsamlı bir inceleme sonucunda bu sonuca ulaştığını ve şikâyet edilenlerin sınai mülkiyet korumasını aşan bazı eylemlerinin de değerlendirmede etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, salt marka ve tasarım tescillerinin rekabet hukuku ihlali sayılmasına katılmıyoruz. Tetra Laval'ın marka ve tasarım başvuru/tescillerini geri çekmesini gerektiren kısmın haksız ve ölçüsüz olduğu kanaatindeyiz.

Sınai mülkiyet hakları, bir mülkiyet hakkı niteliğindedir ve ancak kanunla belirlenen usuller çerçevesinde ve kanunen yetkili kılınmış merciler tarafından kısıtlanabilir veya ortadan kaldırılabilir. Bu yönüyle, Rekabet Kurulu'nun sınai mülkiyet hakları üzerinde doğrudan bir yaptırım yetkisinin bulunmaması, kararın anayasal açıdan da sorunlu olduğu izlenimini doğurmaktadır.

Bu tartışmalı kararın, şikâyet edilenler tarafından büyük olasılıkla iptal talebiyle Danıştay'a taşınacağını öngörüyoruz. Öte yandan karar, idari aşamada kesin olduğundan Tetra Laval, kararın gereğini yerine getirerek ilgili başvuru ve tescilleri geri çekmiştir. Bu durum, Danıştay'ın olası iptal kararında, önemli bir belirsizlik yaratmaktadır:

- Geri çekilen başvuru/tesciller yeniden canlanacak mıdır?
- Tetra Laval'ın karar süresi boyunca bu haklardan yoksun kalması nasıl telafi edilecektir?

Böylelikle, karar uygulamada doğuracağı sonuçlar bakımından da belirsizlikler içermektedir.

Mine GÜNER

mine.guner@gmail.com (<mailto:mine.guner@gmail.com>)

Gözde ÖZEN

gozdeozen94@gmail.com (<mailto:gozdeozen94@gmail.com>)

Kasım 2025

DİPNOT

[1] Bağlama(tying): Hâkim durumdaki bir teşebbüsün bir ürünü ancak başka bir ürünle birlikte alınması şartıyla sunması veya fiilen bu yönde baskı yaratması.

1 Comment (<https://iprgezgini.org/2025/11/25/sinai-haklar-rekabet-hukukunun-golgesinde-tetra-lavalin-sinai-mulkiyet-haklarini-geri-cekmesine-hukmedildi/#comments>).

Filed under: [gözde özen](https://iprgezgini.org/tag/gozde-ozen/) (<https://iprgezgini.org/tag/gozde-ozen/>), [mine güner](https://iprgezgini.org/tag/mine-guner-2/) (<https://iprgezgini.org/tag/mine-guner-2/>), rekabet hukuku ve fikri mülkiyet ilişkisi (<https://iprgezgini.org/tag/rekabet-hukuku-ve-fikri-mulkiyet-iliskisi/>), rekabet kurulu tetra pak kararı (<https://iprgezgini.org/tag/rekabet-kurulu-tetra-pak-karari/>), rekabet ve fikri mülkiyet (<https://iprgezgini.org/tag/rekabet-ve-fikri-mulkiyet/>).

← PREVIOUS POST

“APPLE” v. “OPPLE” KARIŞTIRILMA İHTİMALİ DEĞERLENDİRİLMESİ

(<https://iprgezgini.org/2025/11/12/apple-v-opple-karistirilma-ihimali-degerlendirilmesi/>).

NEXT POST →

Ayırt Edicilik Eşiğini Geçemeyen İddialı Slogan: ABAD Genel Mahkemesi “Crave No More” Kararı

(<https://iprgezgini.org/2025/12/09/ayirt-edicilik-esigini-gecemeyen-iddiali-slogan-abad-genel-mahkemesi-crave-no-more-karari/>).

One thought on “SINAI HAKLAR REKABET HUKUKUNUN GÖLGESİNDE: TETRA LAVAL’IN SINAI MÜLKİYET HAKLARINI GERİ ÇEKMESİNE HÜKMEDİLDİ”

nur hayat buran dedi ki:

25 Kasım 2025, 10:25 (<https://iprgezgini.org/2025/11/25/sinai-haklar-rekabet-hukukunun-golgesinde-tetra-lavalin-sinai-mulkiyet-haklarini-geri-cekmesine-hukmedildi/#comment-6515>).

Yazınızda belirttiğiniz çekinceler dolayısıyla Danıştay’a yapılacak olan başvuruda yürütmenin durdurulması talep edilmeli ve bu talep kabul edilmeli diye düşünüyorum. Aksi halde gerçekten telafisi güç/imkansız zararlar doğacaktır.

Beğen

[Yanıtla →](#)